

Postup pri vykonávaní exekučných zrážok z dôchodku klienta zariadenia, poskytujúceho sociálne služby s celoročnou pobytovou formou.

Zariadenia, poskytujúce sociálne služby s celoročnou pobytovou formou (ďalej aj len „zariadenie“) sú často súdom ustanovené za opatrovníkov svojich klientov, ktorých súd pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo im túto spôsobilosť obmedzil v majetkovej sfére. Ak sa takýto klient dostal do exekúcie (začalo voči nemu exekučné konanie), v konaní zariadenie vystupuje ako zákonný zástupca, a teda nesie zodpovednosť za vývoj exekučného konania.

V prvom rade je potrebné, aby zariadenie súdnemu exekútorovi oznámilo a zdokladovalo, že je súdom ustanoveným opatrovníkom povinného (takto sa označuje dlžník v exekučnom konaní) v majetkových veciach. Od toho momentu bude súdny exekútor doručovať písomnosti zariadeniu.

Súčasne je súdnemu exekútorovi potrebné oznámiť, že klient poberá dôchodok (invalidný, starobný), v akej výške a výšku úhrady za poskytnutú starostlivosť v zariadení, tiež či je klientovi poskytované stravovanie alebo nie.

I keď súdny exekútor v čase vydania upovedomenia o začatí exekúcie už má informáciu zo Sociálnej poisťovne o výške a druhu dôchodku povinného, nemusí vedieť, že povinný žije v zariadení, a teda vôbec nevie, v akej výške platí úhradu za poskytnutú starostlivosť.

Informácia o pobyte povinného v zariadení má pri exekúcii zrážkami z dôchodku zásadný význam. Iný je zákonný postup pre výpočet zrážky z dôchodku osobe, ktorá žije v zariadení, poskytujúcom sociálne služby a iný je zákonný postup pre výpočet zrážky z dôchodku osobe, žijúcej mimo takéhoto zariadenia.

Podľa ustanovenia § 89 ods. 3 Exekučného poriadku totiž nepodlieha exekúcii suma potrebná na platenie úhrady za poskytnutú starostlivosť v zariadení sociálnych služieb a suma rovnajúca sa povinnému zostatku z príjmu občana po zaplatení tejto úhrady. Povinným zostatkom (tzv. vreckovým) je suma najmenej 25% zo sumy životného minima a v prípade zariadenia, ktoré neposkytuje stravovanie je to najmenej 75% zo sumy životného minima.

Hneď ako sa tieto skutočnosti súdny exekútor dozvie, je povinný odblokovať dôchodok povinného vo výške súčtu týchto súm, ak dôchodok v Sociálnej poisťovni zablokoval súčasne s vydaním upovedomenia o začatí exekúcie.

Vzhľadom k obvyklej výške dôchodku klientov zariadení, po odpočítaní sumy úhrady za poskytnutú starostlivosť v zariadení a vreckového, nezostáva žiadna suma, podliehajúca exekúcii.

Ak má ale klient aj iný majetok, tento podlieha exekúcii. V prípade peňažných prostriedkov na účte v banke podlieha exekúcii suma nad 165€. Ak má klient peniaze na viacerých účtoch, suma 165€ sa zohľadňuje len na jednom účte. Ak klient vlastní hnutelné veci alebo práva nie zanedbateľnej hodnoty alebo nehnuteľnosti, súdny exekútor pristúpi k ich speňaženiu, musí však prihliadať na to, aby hodnota majetku postihnutého exekúciou bola v rozsahu primeranom vymáhanému nároku. Jednoducho povedané, aby napr. pre pohľadávku 150€ nezačal speňažovať obraz od Martina Benku.

Zariadenie ako zákonný zástupca klienta by predovšetkým malo predchádzať tomu, aby voči klientovi vznikol exekučný titul. S osobami, ktoré sa označujú za veriteľov, treba hovoriť, nech preukážu svoj nárok voči klientovi. V prípade jeho preukázania treba dohodnúť splátky dlhu, ak to majetkové pomery klienta dovoľujú. Tento úkon podlieha schváleniu súdom. Ak je však klient nemajetný a veriteľ si napriek tomu súdne uplatní svoju pohľadávku, následne podá návrh na výkon exekúcie na vymoženie peňažnej pohľadávky, bude exekúcia z dôvodu nemajetnosti povinného časom zastavená.

V prípade uplatnenia akéhokoľvek nároku na súde proti klientovi zariadenia odporúčame zariadeniu požiadať Centrum právnej pomoci o pridelenie advokáta, ktorý v súdnom konaní bude zastupovať klienta zariadenia.

Uvedený postup je možné použiť aj v prípade exekúcií, vedených voči klientom, ktorí majú plnú spôsobilosť na právne úkony. Zariadenie samozrejme nebude vystupovať ako zákonný zástupca klienta ale môže klientovi radiť, pomôcť mu napísať informácie pre súdneho exekútora, vyhotoviť mu potvrdenie o mesačnej úhrade za poskytnutú starostlivosť v zariadení, nasmerovať ho do najbližšej kancelárie Centra právnej pomoci.

V Bratislave dňa 19.5.2020

Spracovala: JUDr. Anna Dírerová

JUDr. Zuzana Stavrovská
komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím